

ninges Hjælp. Netop saaledes er det gaaet i Marstal, en By, der med 3,000 Indbyggere har en Handelsflaade paa 300 Skibe med 24—25,000 Tons Drægtighed. Jeg tror derfor, at man skal være overmaade varsom med at stille for store teoretiske Forordninger til de vordende Skibsførere og Styrmande, thi de virke let hæmmende og afstrækkende. Jeg er saaledes meget taknemlig for, at den højtærede Minister ikke har fulgt Kommissionen i dens Forslag om at oprette en eneste stor Statskole i Kjøbenhavn, hvor saa alle Landets Sømand skulde samles for at tage Styrmandsøksamen enten med eller uden Forbindelse med en Kostskole. Jeg tror, det vilde være til stor Fordærvelse for Sømandene i den Alder, da de tage Styrmandsøksamen, at drives sammen i Hundredevis i Kjøbenhavn, og jeg tror ikke, at Udbyttet vilde blive saa godt som i de gamle Skoler, hvor de hidtil ere blevne uddannede. I en stor Skole, hvor der vilde være mange Elever, maatte Undervisningen væsentlig være kursorisk; men de Gyver og Forkundstaber, hvormed mange af Eleverne møde, ere meget forfællige. Nogle møde med gode Skolekundstaber, fordi de have besøgt større Skoler, men andre komme fra Almue-skolen, hvor Undervisningen er tarvelig, de maa bruge længere Tid til Forberedelsen og kunne kun saa Eksamen derved, at Lærerne kunne beskæftige sig med de enkelte Elever og med Ihærdighed bibringe de vedkommende de Kundstaber, som ere nødvendige. Hertil kommer nu den almindelige Betragtning, at hvor nødvendigt det selvfølgelig end er, at Sømanden har visse teoretiske Kundstaber, kommer det til Søs dog væsentligst an paa den praktiske Uddannelse, paa alle de praktiske Hovedgenstaber, som navnlig den danske Sømand er i Besiddelse af: Mod, Besindighed, Snarraadighed, Søvanthed, kort sagt alt det, som kun kan erhverves ad praktisk Vej. Jeg skal derfor meget anbefale, at den Ordning af Navigationsundervisningen, som den højtærede Minister har foreslaaet, nemlig Anerkendelsen af et vist Antal Navigations-skoler i de Midtpunkter, hvor den søfærende Befolkning navnlig findes, bliver den, der kommer til at gaa igennem, og ikke den af Kommissionen foreslaaede om en stor Statskole. Denne Ordning er iøvrigt i Navigationsdirektørens Erklæring saa grundig be-

lyst og set fra et saa praktisk Synspunkt, at jeg kun kan anbefale de ærede Medlemmer, der ikke have læst denne Betænkning endnu, at læse den, da Spørgsmaalet deri er saa udtømmende behandlet, at der ingen Tvivl kan være om, at man bør foretrække den af den højtærede Minister foreslaaede Ordning.

Jeg skal kun tillade mig at gøre nogle enkelte Bemærkninger til Forslagets Enkeltheder, idet jeg som sagt ikke finder, at der er grumme meget, der er utilfredsstillende i den foreslaaede Ordning. — I § 2 er der slet det Tillæg til den nuværende Eksamensfordring, at Eleverne foruden at kunne skrive en Stil i et tydeligt Sprog og med en tydelig Haandskrift, skulle kende Formlærens og Sætningslærens vigtigste Regler. Det er rigtignok ikke store grammatikalske Forordninger, men jeg tror slet ikke, det er nødvendigt at stille denne Fordring til Søfolk. Jeg tror, at en ung Sømand, der er undervist i en Almue-skole og har været borte fra Skolen i en 4—5 Aar, vil have Besvær ved teoretisk at forklare disse Regler, selv om han maaste nok kan skrive en ordentlig Stil eller et Brev, og jeg veed ikke, hvorfor de saa skulle spille Tiden med at lære saadan en Smule Grammatik. Det har ingen praktisk Betydning, og jeg er bange for at være med til at stille større Forordninger, end der hidtil har været gældende og vist sig tilfredsstillende.

I § 2, Punkt 10, er Maskinlæren gjort til et tvungent Fag. Nu er det vistnok saaledes, at de fleste unge Sømand, der tage Styrmandsøksamen, ogsaa tage Eksamen i Maskinlære; det viser jo den Statistik, der er tilføjet i Bilagene; men jeg ser ikke nogen Nødvendighed for at gøre Maskinlæren til et tvungent Fag. Der er jo en Del unge Mennesker, der gaa til Søs under den bestemte Forudsætning, at de ikke ville gaa ombord paa Dampskibe, men kun for at kunne overtage deres Faders eller en Slægtninges Sejlskib, og dette er Bestemmelsen lige fra Begyndelsen af, at de gaa til Søs. For de Førere af mindre Sejlskibe paa Nord- og Østersøen, der ikke ville gaa ombord paa Dampskibe, er Maskinlære ikke nødvendig som et tvungent Fag; de andre derimod, som attraa at blive Førere af Dampskibe, kunne jo tage denne Eksamen i Maskinlære. Jeg tror derfor, at den Del